

Poskytování a zprostředkování spotřebitelských úvěrů bankami

Předpis	<ul style="list-style-type: none"> • Zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů (dále „ZSÚ“) • Zákon 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále „ŽZ“) • Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů (dále „ZoB“)
Ustanovení	<ul style="list-style-type: none"> • § 1, § 3 písm. b) a c) ZSÚ • příloha č. 2 ŽZ • § 1 odst. 1 a 3 ZoB
Otázka	<p><i>Potřebují banky k poskytování nebo zprostředkování spotřebitelských úvěrů živnostenské oprávnění?</i></p>
Odpověď	<p>Dne 1. ledna 2011 nabyl účinnosti ZSÚ, který upravuje některá práva a povinnosti související s odloženou platbou, půjčkou, úvěrem nebo jinou obdobnou finanční službou (souhrnně označováno jako „spotřebitelský úvěr“) poskytovanou nebo přislíbenou spotřebiteli věřitelem nebo zprostředkovatelem.¹ V novele ŽZ přijaté v souvislosti se ZSÚ bylo poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru zařazeno mezi živnosti vázané (příloha č. 2).</p> <p>Podle § 3 odst. 3 písm. a) ŽZ není činnost bank živností, a je tedy třeba zkoumat, zda lze poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru lze považovat za činnost bank podle zákona o bankách.</p> <p>Poskytování úvěru je jednou z hlavních činností bank podle § 1 odst. 1 zákona o ZoB, přitom není podstatné, zda jde o úvěr spotřebitelský nebo jiný.</p> <p>Zprostředkování úvěru včetně spotřebitelského lze podřadit pod finanční makléřství podle § 1 odst. 3 písm. i) ZoB. Podle dříve vydaného úředního sdělení ČNB² se finančním makléřstvím rozumí zejména zprostředkování produktů stavebního spoření, popřípadě finančních produktů nabízených jinou bankou, penzijního připojištění, činnost pojišťovacího zprostředkovatele a činnost investičního zprostředkovatele, ale nepochybně pod finanční makléřství spadají i další činnosti v oblasti zprostředkovávání finančních produktů, tedy včetně zprostředkování spotřebitelského úvěru podle ZSÚ.</p> <p>Povinnost získat živnostenské oprávnění se proto na banku nevztahuje. Tím ale není dotčena povinnost postupovat při zprostředkování v souladu s pravidly ZSÚ. V případě, že banky budou nabízet respektive zprostředkovávat spotřebitelské úvěry pomocí svých obchodních zástupců a nikoliv zaměstnanců, pak ti obchodní zástupci budou mít povinnost získat příslušné živnostenské oprávnění. Navíc musí banka dodržet další pravidla obezřetné činnosti, např. vyhodnocovat související rizika, ověřit, že osoba, jejíž produkty jsou zprostředkovány, je oprávněná spotřebitelské úvěry poskytovat, aj.</p>
Význam odpovědi pro její adresáty	<p>Tato odpověď vyjadřuje názor pracovníků České národní banky. Soud a případně i bankovní rada České národní banky mohou zaujmout odlišný názor. Postup v souladu s odpovědí však bude ČNB při výkonu dohledu nad finančním trhem</p>

¹ Podle § 3 písm. c) ZSÚ se zprostředkovatelem rozumí osoba, která není věřitelem a která v rámci své podnikatelské činnosti za odměnu nabízí spotřebiteli možnost uzavřít smlouvu, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, s věřitelem nebo mu pomáhá tuto smlouvu uzavřít nebo ji jménem věřitele uzavírá.

² Viz úřední sdělení České národní banky ČNB ze dne 29. října 2004 k ustanovení § 1 odst. 3 písm. i) a odst. 4 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.

považovat v mezích odpovědi a jejích východisek za postup v souladu s právními předpisy, ledaže z okolností vyplýne neaplikovatelnost odpovědi na daný případ.

Kontaktní osoba: Miloš Machač, milos.machac@cnb.cz
Datum: 9. 2. 2011